

JOHN EWART

Polsko-Amerykański Program Doradztwa Rolniczego

GŁÓWNE ZASADY FUNKCJONOWANIA KLUBÓW 4-H W STANACH ZJEDNOCZONYCH⁽¹⁾

1. Krótka historia 4-H

W Stanach Zjednoczonych organizacja 4-H jest częścią systemu Land Grant College. Prezydent Abraham Lincoln podpisał w 1862 Morrill Act, który przewidywał wyprzedaż ziem należących do państwa. Pieniądze pochodzące z transakcji miały być przeznaczone na założenie przynajmniej jednego College'u lub Uniwersytetu w każdym stanie, aby każdy obywatel miał dostęp do wyższych uczelni. Praca z młodzieżą została rozpoczęta na początku wieku dwudziestego. Oficjalnie, w roku 1914 stała się ona częścią systemu doradztwa rolniczego.

2. Cel i zadania 4-H

Celem 4-H jest pomóc młodym ludziom usamodzielnąć się, być bardziej produktywnymi i wnoszącymi wkład w życie społeczne.

Mówiąc dokładniej, zadania 4-H są następujące:

1. Rozwijać ciekawość świata, chęć nauki i umiejętności zastosowania zdobyczy nauki i techniki;
2. Rozwijać umiejętności praktyczne, kompetencję i pomóc w zdobyciu wiedzy;
3. Rozwijać umiejętność podejmowania rozsądnych decyzji, rozwiązywania problemów i kierowania swoimi sprawami w szybko zmieniających się warunkach;

(1) Artykuł jest przerobioną wersją referatu wygłoszonego na seminarium poświęconym działalności Klubu 4-H, zorganizowanym przez „Fundację Edukacyjną 4-H w Polsce” w Ośrodku Doradztwa Rolniczego w Radomiu, w dniach 25-27 kwietnia 1994 r.

4. Wypracować pozytywne podejście do samego siebie i poczucie własnej wartości;
5. Rozwinać „umiejętności przewodzenia”;
6. Rozwinać potencjał członków poprzez zdobywanie doświadczenia w nauce i praktyce;
7. Poprawić umiejętność wystawiania się i porozumiewania z innymi;
8. Wypracować efektywne relacje z dorosłymi i rówieśnikami;
9. Utrzymać swój organizm w jak najlepszym zdrowiu fizycznym i psychicznym;
10. Rozwinać zaangażowanie w zagadnienia społeczne i sprawy publiczne;
11. Wypracować zachowanie akceptowane przez społeczeństwo;
12. Rozwinać umiejętności produktywnego działania na rzecz społeczeństwa;
13. Mądrze wykorzystywać czas, aby utrzymać równowagę pomiędzy czasem poświęcanym na pracę, rozrywkę, prace społeczne czas dla rodziny i samego siebie.

Nasze działanie określa nie to co wiemy, ale to w co wierzymy. Lider klubu 4-H może mieć największy wkład w podstawowy rozwój członka 4-H, poprzez zrozumienie celów i zadań organizacji. Wszyscy liderzy w 4-H mogą porównać cele przyjęte ogólnie do celów swojego klubu i swoich własnych przekonań.

3. Co to jest 4-H

4-H to program zorientowany na młodych ludzi od 8, 9 do lat 19. Zazwyczaj jest on zorganizowany w formie klubów szkolnych lub lokalnych prowadzonych przez rodziców, nauczycieli albo innych obywateli danej społeczności, którzy wyrażają chęć pracy w charakterze lidera wolontariusza. Członkowie uczestniczą w pracach projektowych na wybrany przez siebie temat, które to projekty uczą także odpowiedzialności i zdolności przewodzenia.

Ślubowanie 4-H i ślubowanie rodziców

Członkowie klubu 4-H powtarzają słowa ślubowania najczęściej na początku każdego spotkania, mówiąc: *„Zobowiązuję moją głowę do przejrzystego myślenia, moje serce do większej lojalności, moje ręce do lepszej służby, moje zdrowie do lepszego życia dla mojego klubu, mojej społeczności, mojego kraju i mojego świata.”* Słowa ślubowania przypominają o głównych celach programu.

4. Typowe spotkania klubowe

Klub 4-H to przynajmniej 5 młodych ludzi, w wieku 9-19 lat, z dwóch lub więcej rodzin. Spotykają się oni przynajmniej 6-8 razy w roku. Grupą kieruje przynajmniej jeden dorosły lider (wolontariusz). Członkowie zajmują się swoimi projektami, które dają im okazję do podejmowania samodzielnych decyzji dotyczących klubu. Członkowie wybierają też własny samorząd. Zasadniczo istnieją trzy rodzaj klubów: kluby lokalne (społeczne), szkolne i projektowe.

Typowe spotkanie klubowe dzieli się na cztery części. Część otwierająca - wypowiedzianie ślubowania i być może jakaś krótka gra, zabawa, która trwa 3-5 minut. W czasie drugiej części - organizacyjnej - czytanie protokołu z ostatniego spotkania, raportu samorządu, ogłoszeń i omawianie innych spraw klubowych. Ta część trwa zazwyczaj 15-20 minut, jednak może trwać dłużej. Trzecią część stanowi część edukacyjna, włączając w to pracę projektową lub działania na rzecz społeczności. Może ona trwać 40-45 minut lub godzinę. Ostatnią część stanowią zajęcia grupowe; rekreacyjne lub drobny poczęstunek trwający 30 minut.

Porządek spotkania może zostać zmieniony, ale powinien obejmować wszystkie cztery części. Wszyscy członkowie klubu powinni mieć szansę na wymianę zdań między sobą i z dorosłymi w czasie wszystkich spotkań.

5. Projekty

Istnieje wiele sposobów przeprowadzenia projektów. Projekt może dotyczyć prawie każdego tematu, którym zainteresowani są członkowie. Praca nad projektem stanowi edukacyjną część programu spotkania klubowego, których podbudową są różnorodne broszury.

Podkreślić przy tym należy, że istnieje wiele okazji stwarzanych członkom klubów 4-H, aby uczestniczyli w szczególnych wydarzeniach, które wychodzą poza doświadczenia klubów lokalnych. Są to np: organizacja obozu, targów zwierząt hodowlanych, wystaw, publicznych przemówień i demonstracji, wycieczek do rolników i innych.

6. Fundusze

Ponieważ 4-H jest częścią systemu doradztwa rolniczego w Stanach Zjednoczonych, program jest częściowo finansowany z budżetu państwa i przez władze stanowe. Należy jednak podkreślić, że istota organizacji polega na pracy liderów wolontariuszy. Wiele firm, organizacji i osób prywatnych przeznacza fundusze na lokalne, stanowe i ogólnokrajowe fundacje 4-H.